

Проведенный ковариационный – корреляционный анализ трудовых ресурсов промышленности Южного региона, определены основные проблемы. Предложенные рекомендации относительно направлений развития трудовых ресурсов региона.

Ключевые слова. Трудовые ресурсы, Южный регион, ковариационно-корреляционный анализ трудовых ресурсов, основные проблемы, развитие трудовых ресурсов.

Conducted Covariance – Correlation Analysis Human Resources Industry Southern Region, the basic problem. Proposed recommendations for areas of workforce.

Keywords. Development in the region labor, Southern Region, covariance, correlation analysis of labor, the main problems workforce development

УДК 378:657

О. Д. ГУДЗИНСЬКИЙ

Національний університет біоресурсів і природокористування України

І. В. ГОЛИКОВ

Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНИХ ФІРМ У ВНЗ УКРАЇНИ

У статті обґрунтовано використання нових підходів до навчання при підготовці фахівців економічних спеціальностей. Розглянуто моделі тренінгових технологій.

Ключові слова: навчально-тренувальна фірма, інформаційне середовище, навчально-пізнавальна діяльність, метод проектів, тренінгові технології.

Постановка проблеми. Розвиток ринкових відносин в економіці України визначає необхідність розширення мережі малих і середніх підприємств, орієнтованих на промислове виробництво, оскільки в цьому секторі економіки очікується створення значної кількості робочих місць і завдяки цьому – підвищення економічної стабільності. Однією з головних проблем на цьому шляху це недостатня кількість підприємств, що володіють відповідною професійною кваліфікацією, розумінням ринкового середовища у якому здійснюється комерційна діяльність, моделей впливу на ефективність діяльності персоналу його вмотивованості, почуттям відповідальності.

Стан вивченості проблеми. У нових соціально-економічних умовах розвитку України гостро постала проблема підвищення ролі особистості працюючого як професіонала й громадянина для поліпшення соціального, господарського та культурного життя суспільства. Це спричиняє необхідність обґрунтування нових підходів до навчання та виховання майбутніх фахівців у закладах професійної освіти різного рівня, використання досягнень науки, вітчизняного й світового досвіду підготовки виробничого персоналу, що буде сприяти створенню необхідних умов для розробки

державної політики України в сфері професійної освіти [7, 8].

Інформаційно-освітнє середовище ВУЗу – це одна зі сторін його діяльності, що включає в себе організаційно-методичні засоби, сукупність технічних і програмних засобів зберігання, обробки, передачі науково-методичної інформації, яка забезпечує оперативний доступ до бази знань та сприяє здійсненню комунікацій [2].

Технічно інформаційно-освітнє середовище будується за допомогою інтеграції інформації на традиційних і електронних носіях, комп'ютерно-телекомунікаційних технологій взаємодії інформаційних потоків, віртуальних бібліотек, розподілених баз даних, навчально-методичних комплексів та розширеного апарату дидактики [9, 10]. Для забезпечення ефективного функціонування інформаційно-комунікаційного середовища вищого навчального закладу запропоновано у процесі навчання студентів використання навчально-тренувальних фірм (НТФ). Навчально-тренувальну фірму можна представити як взаємозалежний набір сервісних служб (програмних модулів), що забезпечує можливість підготовки та проведення навчального процесу і реалізації функціональних обов'язків будь-якої категорії

користувачів, головними з яких при підготовці й реалізації навчального процесу є викладач і студент. Склад і зміст інформаційних ресурсів визначається кафедрою, а набір сервісних служб – типовим програмним забезпеченням НТФ. Адміністрування НТФ веде базовий навчальний заклад, реалізуючи свою методику навчання. Таким чином, НТФ – це програмний комплекс, що надає повний набір сервісних служб і інформаційних ресурсів, які забезпечують навчальний процес у даному окремому навчальному закладі.

Метою дослідження є обґрунтування використання нових підходів до навчання у підготовці фахівців з економічних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. Зміни в розвитку продуктивних сил, економічних відносин вимагають постійного оновлення шляхів, форм і методів економічної освіти й виховання молоді. Поєднання «навчання – освіта – праця» зумовлене сучасними умовами господарювання та розвитком науки (рис. 1) [6].

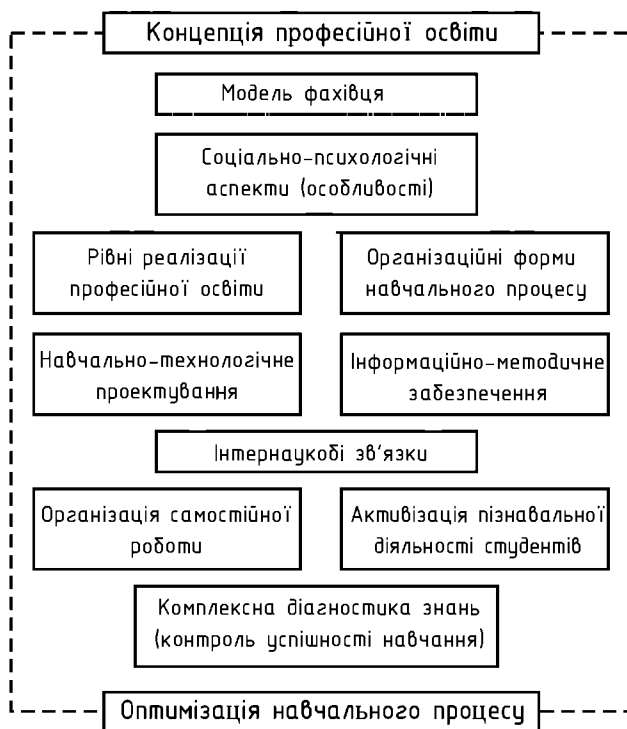


Рис. 1. Основні напрями оптимізації навчального процесу в економічній освіті

Економіка є творчою й поведінковою наукою, тому її вивчення сприяє розвитку вмінь осмислювати й систематизувати множину економічних процесів, відношень, подій, фактів, явищ, спостережень економічного життя,

а також здібностей приймати відповідні управлінські рішення. Невідповідності між кваліфікаційними вимогами до випускників навчальних закладів на ринку праці та їхньою професійною підготовкою потребують належної реакції національної системи освіти й навчання. Дедалі важливішими стають розробки систем для розвитку майстерності працівників, до яких входять традиційне навчання (пояснювально-ілюстративного типу) і тренування в умовних і реальних виробничих ситуаціях. Поширення в освіті набула концепція «Революції навичок», яка передбачає довготермінові вимоги: навички бізнес-адміністрування, громадських послуг і прямого продажу [6, 10]. Сьогоднішній бізнес потребує гнучкого й кваліфікованого працівника.

Розв'язання суперечностей між вимогами до майбутніх спеціалістів у галузі економіки та бізнесу й рівнями їхньої професійної кваліфікації може здійснюватись за двома основними напрямками: 1-й – розроблення національних стандартів економічної освіти, рівнів професійної компетентності майбутнього фахівця-економіста (з урахуванням світових тенденцій); 2-й – удосконалення процесу реалізації економічної освіти (змісту економічних дисциплін і застосування інтенсивних навчальних технологій, які базуються на принципах і методах активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів) [6].

Отже, до головних шляхів забезпечення конкурентоспроможності випускників навчальних закладів – майбутніх фахівців – можливо віднести наступні [9]: моніторинг ринку праці для своєчасної реакції на його кон'юнктуру; створення сучасної інфраструктури навчального процесу; упровадження інноваційних технологій навчання; створення нових науково-методичних ресурсів; активізація науково-дослідної роботи з упровадженням її результатів у навчальний процес; удосконалення практичної підготовки спеціалістів; наскрізна комп'ютеризація та інформатизація навчального процесу; інтенсифікація навчального процесу на основі активних методів навчання; застосування новітніх технологій комплексної діагностики знань студентів; запровадження нових принципів організації навчального процесу, модульних систем навчання.

Разом з інтеграцією освіти, науки та практичної діяльності формується принципово нова предметна основа проектування цілісної професійної діяльності спеціаліста. У зв'язку з цим необхідно стає розробка теоретичних моделей переходу від навчання до праці, від навчальної діяльності, предметом якої є наукова інформація, до професійної діяльності, де ця інформація перетворюється в засіб регулювання предметних дій.

В економічному навчанні необхідно орієнтуватися не тільки на формування системи знань, досягнення рівня відповідної компетентності, а й на сформовані вміння та навички, певний досвід практичної діяльності, соціально-економічного спілкування. Ефективним стає навчання студентів на конкретних прикладах, максимально наближених до реальних умов, із застосуванням прикладних комп'ютерних програм, які використовуються учасниками господарської діяльності України. У статті запропонована методична концепція навчання студентів, які навчаються за економічними спеціальностями відображає мету, новий зміст, нові способи пред'явлення й засвоєння знань, концепцію подання про значення та важливість знання; сприяння виникненню нових методичних ідей, розвитку теорії і удосконалюванню практики навчання.

Спрямування на навчання студентів інноваційним ігровим методам на основі системи учбово-рольових ігор професійної спрямованості, уписується в парадигму концепції навчання, заснованої на методі проектів, якій являється одним із сучасних видів навчальної діяльності, в основі якого лежить концепція розвиваючого навчання, підвищення інтелектуального потенціалу особистості за рахунок активізації процесу розвитку інтелектуальних якостей майбутніх фахівців, удосконалювання стилю розумової творчої діяльності в процесі навчання. Метод проектів забезпечує злагоду, групову, самостійну творчу діяльність студентів усередині кожної робочої підгрупи на наступних етапах: на етапі початкової інтелектуальної розумової діяльності на етапі збору інформації про предмет; на етапі відбору необхідної інформації, що потрібна безпосередньо для захисту проекту; на етапі «конструювання» кінцевого продукту та його захисту [3].

У цьому процесі можна виділити наступні фази. Перша фаза пов'язана з виявленням фрагментів змісту, що повторюються в певних темах різних дисциплін. Друга фаза пов'язана з пошуком нової структури змісту, що дозволяє об'єднати розрізнені навчальні курси в єдину інтегровану дисципліну на основі нового компонування наукового теоретичного знання й нової послідовності вивчення певних розділів інтегрованого курсу. Фаза третя пов'язана з пошуком нової структури змісту, що дозволяє об'єднати розрізнені знання в єдиний інтегрований цикл пізнання на основі системи проектів або системи навчально-тренінгових ігор із включеними в них «проектами» [1, 4, 5].

Тренінгові технології мають намір використовувати переважно імітаційні методи, які є ігровими. У багатьох розвинених країнах поширена практика впровадження тренінгових технологій через створення при навчальних закладах навчально-тренувальних фірм (НТФ).

Однією з важливих передумов впровадження тренінгу в діяльність НТФ є наявність необхідної матеріальної бази. Така база повинна створюватись у спеціалізованій аудиторії, яка забезпечує діяльність НТФ, мати автоматизовані робочі місця для кожного співробітника учбових фірм, які передбачають використання ПЕОМ (програми NAU, Excel, «Парус», «1С-Підприємство 8», «Клієнт-банк»). Використання реального програмного забезпечення передбачає, насамперед, оволодіння навичками роботи з цими програмами викладачів і студентів, які працюють у фірмах. Для цього налагоджені тісні зв'язки з корпорацією «Парус». Обов'язковою умовою успішного проведення тренінгу є насичений за своїм змістом і глибиною підготовчий етап. Це стосується як підготовки учасників фірм, так і навчально-методичних матеріалів.

Висновки. Завдяки організації роботи навчально-тренувальних фірм можна забезпечити: навчання студентів сучасним методам планування власної кар'єри; покращення практичної підготовки студентів, в т.ч. в період їх навчальної та виробничої практики; надання інформаційних послуг студентам усіх форм навчання з питань організації власного бізнесу; виконання науково-дослідних робіт; пра-

цєвлаштування студентів через налагодження довгострокових партнерських стосунків із потенційними роботодавцями.

Список використаних джерел:

1. Азаренкова Г.М., Самородова Н.М. Тренінгові технології у практичній підготовці студентів з обліку і аудиту // Зб. наукових праць Харківської державної академії міського господарства. — Х: ХДАМГ, 2006. — №5. — С. 118—123.
2. Андреев А.А. Педагогика высшей школы. Новый курс — М.: Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права, 2011. — 264 с.
3. Артемьева О.А., Макеева М.Н. Система учебных ролевых игр профессиональной направленности. Монография — Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. — 208 с.
4. Бейдик О.О. Диверсифікація творчого підходу до конструювання навчального процесу. // Вісник Київського інституту «Слов'янський університет».

В статье обосновано использование новых подходов к обучению при подготовке специалистов экономических специальностей. Рассмотрены модели тренинговых технологий.

Ключевые слова: учебно-тренировочная фирма, информационная среда, учебно-познавательная деятельность, метод проектов, тренинговые технологии.

Економіка. — К: Слов'янський університет, 2005. — Вип. 6. — С. 23—29.

5. Гурч Л. Перспективи підготовки конкурентоспроможних менеджерів у контексті формування загальноєвропейського освітнього простору // Персонал. — 2006. № 7. — С. 76—80.
6. Куклин О. В. Организационно-педагогические условия профессионального обучения специалистов коммерческого профиля на материале учебно-тренировочной фирмы: Автореф. дис. ... канд. педагогических наук. К., 2001. — 20 с.
7. Сучасні тренінгові технології навчання ведення бізнесу. Кн.1. Технологія підготовки і проведення тренінгів. — К.: КНЕУ, 2006. — 117 с.
8. Сучасні тренінгові технології навчання ведення бізнесу. Кн.2. Методичне керівництво для викладачів-тренерів. — К.: КНЕУ, 2007. — 297 с.
9. Сучасні тренінгові технології навчання ведення бізнесу. Кн.3. Технологія створення і організації діяльності фірм. — К.: КНЕУ, 2005. — 297 с.
10. Черепанов В.С. Экспертные оценки в педагогических исследованиях. — М.: Педагогика, 1989. — 115 с.

The new approach of training economic specialties experts is proved in the article. Training models technologies are considered.

Keywords: Education and training firm information environment high school increased teaching and learning of students, project method, training technologies.